

Opis podstatných částí rozsudku Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 31. srpna 2006 pod sp.zn. 15 Ca 189/2005-28

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. D. Š. a soudců Mgr. J. P. a Mgr. M. M. v právní věci **žalobce: Ekologického právního servisu**, občanského sdružení se sídlem v Táboře, ul. Převrátilská č. 330, zastoupeného Mgr. L. Š, advokátem se sídlem v, proti **žalované: Policii ČR - Správa Severočeského kraje, Ústí nad Labem**, Lidické náměstí č. 9, Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 26.8.2005, č.j. PSV-564-2/APS-04-2005,

takto:

I. Rozhodnutí Policie ČR - Správa Severočeského kraje, Ústí nad Labem, ze dne 26.8.2005, č.j. PSV-564-2/APS-04-2005, a rozhodnutí Policie ČR - Okresní ředitelství Most ze dne 8.8.2005 k ČTS:ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a k ČTS:ORMO-130/KPV-HK-CR-2003, o odepření informace požadované žalobcem v žádosti ze dne 22.4.2004 se pro nezákonnost z r u š u j í a věc s e v r a c í žalovanému k dalšímu řízení.

II. Žalovaná je povinna zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v částce 5.225,- Kč. do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku.

Z odůvodnění:

Žalobce se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě domáhal zrušení rozhodnutí žalované ze dne 26.8.2005, č.j. PSV-564-2/APS-04-2005, kterým došlo k zamítnutí jeho odvolání proti rozhodnutí Policie ČR - Okresního ředitelství Most ze dne 8.8.2005 k k ČTS:ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a k ČTS:ORMO-130/KPV-HK-CR-2003, jímž mu byla zamítnuta jeho žádost ze dne 22.4.2004 doplněná podáním ze dne 4.5.2005 o poskytnutí informací dle zák. č. 106/1999 Sb., o svobodném přístupu k informacím (dále jen „zákon o přístupu k informacím“).

.....

Z obsahu správního spisu soud zjistil, že žalobce podáním ze dne 22.4.2004 požádal Okresní ředitelství Policie ČR, Most, o specifikované informace - jednak spisovou dokumentaci k vyšetřování trestního oznámení vůči bývalému starostovi obce ... p. J. M., které bylo příslušným policejním orgánem pravomocně ukončeno usnesením ze dne 13.3.2003, ORMO-129/KPV-HK-CR-2003, a jednak spisovou dokumentaci k vyšetřování trestního oznámení vůči p. A. S., p. V. V., p. J. M., p. F. S., p. M. L. a p. F. S., které bylo rovněž pravomocně ukončeno usnesením ze dne 7.3.2003, ORMO-130/KPV-HK-CR-2003. Žalobce požadoval zpřístupnit informace ve formě kopií. Povinný subjekt o žalobcově žádosti ve lhůtě předvídané zákonem o přístupu k informacím nerozhodl, a proto nastala fikce zamítavého prvoinstančního rozhodnutí. Jelikož žalobce toto rozhodnutí napadl odvoláním a žalovaný rovněž o tomto odvolání nerozhodl ve lhůtě předvídané zákonem o přístupu k informacím, nastala rovněž fikce vydání zamítavého odvolacího rozhodnutí. Toto fiktivní zamítavé odvolací rozhodnutí žalobce napadl žalobou, na základě ní Krajský soud v Ústí nad Labem vydal dne 21.3.2005 pod č.j. 15Ca 152/2004-30 rozhodnutí, jímž fiktivní rozhodnutí obou instancí pro nepřežkoumatelnost zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení. Poté žalobce na výzvu povinného subjektu svou původní žádost ze dne 22.4.2004 upřesnil podáním ze dne 4.5.2005, přičemž požadoval zpřístupnit jisté informace z trestních spisů č.j. ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a č.j. ORMO-130/KPV-HK-CR-2003.

Konkrétně požadoval všechny protokoly o podání vysvětlení či jiné písemné materiály, v nichž jsou obsaženy výpovědi osob, vůči nimž byla podána trestní oznámení, všechny protokoly o dalších úkonech policejních orgánů ve věci, všechny protokoly a písemné materiály dalších orgánů činných v trestním řízení ve věci, všechny další podkladové materiály, na jejichž základě došel policejní orgán k závěru, že věc je třeba odložit podle ust. § 159a trestního řádu, seznam spisového materiálu k vymezeným spisům. Následně dne 9.5.2005 Policie ČR - Okresní ředitelství Most jakožto povinný subjekt vydala rozhodnutí, jímž nebylo vyhověno žalobci žádosti o poskytnutí informací. Toto rozhodnutí bylo k žalobcově žádosti žalovanou zrušeno rozhodnutím ze dne 17.6.2005 pro vady řízení a věc byla vrácena prvoinstančnímu správnímu orgánu k novému projednání a rozhodnutí. V dalším řízení pak prvoinstanční správní orgán dne 4.7.2005 opětovně vyzval žalobce k upřesnění požadavku na poskytnutí informací s tím, že původní žádost ze dne 22.4.2004 je příliš obecná a postrádá jistou specifikaci. Na tuto výzvu žalobce již nijak nezareagoval a namísto toho dne 21.7.2005 se odvolal proti fiktivnímu prvoinstančnímu rozhodnutí, neboť již uplynula lhůta pro poskytnutí informace. Na základě žalobcova odvolání žalovaná dne 3.8.2005 fiktivní zamítavé rozhodnutí pro nepřezkoumatelnost zrušila a opět věc vrátila prvoinstančnímu správnímu orgánu. To dne 8.8.2005 vydalo k ČTS: ORMO-129/KPV-HK-CR-2003 a k ČTS: ORMO-130/KPV-HK-CR-2003, rozhodnutí o odepření poskytnutí požadovaných informací. Citované rozhodnutí napadl žalobce odvoláním, které žalovaná rozhodnutím ze dne 26.8.2005 pod č.j. PSV-564-2/APS-04-2005, jež je předmětem tohoto přezkumu, zamítla a prvoinstanční správní rozhodnutí jako správné potvrdila.

Z odůvodnění rozhodnutí správních orgánů obou stupňů vyplývá, že žádost žalobce ze dne 22.4.2004 doplněná podáním ze dne 4.5.2005 o poskytnutí informací vyhodnotily jako žádost o nahlížení do spisů dle ust. § 65 trestního řádu s tím, že vycházely u ust. § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím, které odkazuje na zvláštní předpis, jímž je v daném případě trestní řád, přičemž ten problematiku poskytování informací upravuje v ust. § 8a odst. 1 a § 65 trestního řádu.

Právo na informace v ústavně právním rámci zaručuje čl. 17 Listiny základních práv a svobod, který je pak blíže rozveden v jednotlivých právních předpisech nižší právní síly. Mezi takovéto předpisy patří i již, výše citovaný zák. č. 106/1999 Sb. - o svobodném přístupu k informacím a zák. č. 141/1961 Sb. - trestní řád. Tyto dva zákony jsou přitom autonomní právní předpisy obsahující samostatnou úpravu poskytování informací. Trestní řád stanoví ve svých ustanoveních § 8a a § 65 pravidla pro poskytování informací sdělovacím prostředkům a nahlížení do trestního spisu, kterými se řídí orgány činné v trestním řízení. Naproti tomu zákon o přístupu k informacím ukládá povinným subjektům povinnost poskytovat veškeré informace, jejichž poskytnutí není příslušnými ustanoveními tohoto zákona vyloučeno dle ust. § 7 až § 11. Ust. § 12 tohoto zákona upravující podmínky omezení stanovuje, že omezení se prakticky provede tak, že se požadované informace včetně těch doprovodných poskytnou poté, co budou vyloučeny ty, u nichž to zákon stanoví. Oprávnění odepřít informaci trvá pouze po dobu, po kterou trvá důvod odepření.

Omezení, která ve vztahu k informacím souvisejícím s trestním řízením zákon o přístupu k informacím upravuje, je uvedeno pod písmenem a) ust. § 11 odst. 4 a týká se probíhajícího trestního řízení. Pouze v této oblasti platí poslední věta téhož ustanovení o tom, že nejsou dotčena speciální ustanovení trestního řádu. Pravidlo „ustanovení zvláštních zákonů o poskytování informací v příslušné oblasti tím nejsou dotčena“ je nutné vykládat tak, že zákon o přístupu k informacím nemění ani neruší pravidla zakotvená v jiných předpisech. To prakticky znamená, že poskytování informací o probíhajícím trestním řízení se řídí výlučně příslušnými ustanoveními trestního řádu. Trvá-li důvod odepření - tedy dokud trestní řízení probíhá, když zákon hovoří o „probíhajícím“ řízení - informace dle zákona o přístupu k informacím nelze poskytnout. V předmětné věci ale žalobce žádal o informace ohledně trestního řízení ukončeného, takže omezení dané ust. § 11 odst. 4 písm. a) zákona o přístupu k informacím ve vztahu k informacím souvisejícím s probíhajícím trestním řízením se zde nemohlo uplatnit. Soud má za to, že předmětné žádosti žalobce nemohlo být nevyhověno ze strany správních orgánů ani s odkazem na ust. § 2 odst. 3 zákona o přístupu k informacím. Trestní řád totiž neobsahuje natolik komplexní úpravu týkající se poskytování informací, aby mohl být zvláštním právním předpisem ve smyslu výše citovaného ustanovení zákona o přístupu k informacím, jenž by vylučoval možnost domáhat se poskytnutí informací podle zákona o přístupu k informacím.

Žalovaný v dané věci pochybil, když žádost o informace vyhodnotil jako žádost o nahlížení do spisu a odepření požadovaných informací pak odůvodnil odkazem na konkrétní ustanovení trestního řádu, a to § 65. V daném případě mu nesvědčilo právo interpretovat a aplikovat ustanovení trestního řádu. Měl postupovat pouze dle ustanovení zákona o přístupu k informacím tak, jak žalobce požadoval. Rovněž tak ochrana osobních údajů, jak je upravena zák. č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, na kterou správní orgány ve svých rozhodnutích rovněž poukázaly, není absolutním důvodem pro vyloučení aplikace celého zákona o přístupu k informacím při vyřizování žádosti o informace, nýbrž může být toliko důvodem pro odepření konkrétních informací, které jsou osobními údaji, jejichž zpracování tento zvláštní zákon nedovoluje.

Soud proto uzavírá, že správní orgány měly postupovat v souladu se zákonem o přístupu k informacím a poskytnout všechny informace s vyloučením těch, které podle uvedeného zákona poskytovat nelze, popřípadě ty dokumenty, které obsahují osobní údaje v patřičných pasážích znečitelnit či je jinak pro žadatele učinit nepřístupnými. Dále soud poznamenává, že pokud se žalované žádosti žalobce o poskytnutí požadovaných informací jevila jako značně obsáhlá a nadstandardní, nemůže to nic změnit na faktu, že správní orgány byly povinny přes velké množství vyžadovaných informací, žalobcově žádosti vyhovět, když Policie ČR byla v daném případě nepochybně povinným subjektem podle zákona o přístupu k informacím. Na tomto místě soud podotýká, že pokud správní orgány považují předmětnou žádost žalobce za nadstandardní pro svoji obsáhlost a jejíž vyhovění by bylo spojeno s nezanedbatelnými náklady, není vyloučené, aby požadovaly úhradu nákladů spojených s vyřizováním žádosti ve smyslu ust. § 17 zákona o přístupu k informacím, jak bylo konstatováno v rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 10.10.2003, č.j. 5A 119/2001-38, který byl publikován ve Sbírce rozhodnutí NSS pod č. 74 v sešitě č. 1/2004. Nic na povinnosti poskytnout požadované informace nemůže změnit ani skutečnost, že některé informace žalobce získal již před podáním žádosti skrze poskytnutá usnesení o odložení věci ze dne 7.3.2003 a ze dne 13.3.2003. Rovněž argument žalované, že si žalobce měl možnost obstarat si veřejné informace jinde, než jen z uvedených trestních spisů, neobstojí za situace, kdy zákon o přístupu k informacím ve svém ust. § 6 uvádí, že pokud žádost směřuje k poskytnutí zveřejněné informace, může povinný subjekt co nejdříve, nejpozději však do sedmi dnů, místo poskytnutí informace sdělit žadateli údaje umožňující vyhledávání a získání zveřejněné informace. Pokud žadatel trvá na přímém poskytnutí zveřejněné informace, povinný subjekt mu ji poskytne. Ustanovení § 14 odst. 3 písm. b) téhož zákona dále stanoví, že v případě, že požadované informace se nevztahují k působnosti povinného subjektu, žádost odloží a tuto odůvodněnou skutečnost sdělí do tří dnů žadateli.

Jelikož žalovaná a potažmo i správní orgán prvního stupně ve svých rozhodnutích vycházely z nesprávného právního posouzení věci, soud jejich rozhodnutí podle ust. § 78 odst. 1. odst. 3 s.ř.s. pro nezákonnost zrušil. Současně podle ust. § 78 odst. 4 s.ř.s. vyslovil, že se věc vrací žalované k dalšímu řízení, v němž bude podle ust. § 78 odst. 5 s.ř.s. vázána právní názorem, který vyslovil soud v tomto zrušujícím rozsudku.